

Weekopdracht 3:
Rechten

Technologie is niet neutraal

Door:

THEIST TANWIR

500884055

Inhoudsopgave

- Inleiding.....3
- Essay.....4
 - Argumentatie4
 - Social Cooling5
- Conclusie6
- Feedback op het debat van vrijdag.....6
- Bronnen.....7

Inleiding

Sociale netwerken zoals Facebook, Twitter en Mastodon lijken misschien neutraal: ze bieden platforms waar iedereen informatie kan delen en met elkaar kan communiceren. Toch is er achter de schermen veel meer aan de hand. Deze technologieën zijn niet neutraal, omdat ze ontworpen zijn met specifieke doelen en keuzes die invloed hebben op onze maatschappij en publieke waarden. In dit essay betoog ik dat technologie, en met name sociale netwerken, niet neutraal zijn. Ik gebruik het Public Stack-model, inzichten van Marleen Stikker en Bits of Freedom om te laten zien hoe zowel gecentraliseerde als gedecentraliseerde netwerken publieke waarden beïnvloeden.

Essay

Argumentatie

1. Gecentraliseerde netwerken hebben de macht

Netwerken zoals Facebook en Twitter worden beheerd door grote bedrijven die bepalen hoe het platform werkt. Dit wordt 'gecentraliseerd' genoemd, omdat de macht bij een kleine groep ligt. Ze gebruiken algoritmes om te bepalen wat je te zien krijgt, en die algoritmes zijn ontworpen om mensen zo lang mogelijk op het platform te houden. Dit maakt het voor het bedrijf makkelijker om geld te verdienen aan advertenties, maar dit is niet neutraal.

Volgens het Public Stack-model, dat beschrijft hoe technologie in lagen is opgebouwd, ligt de macht bij degenen die de infrastructuur beheren. De bedrijven bepalen wat gebruikers zien en doen, zonder dat die gebruikers hier veel controle over hebben. Bits of Freedom wijst erop dat dit schadelijk is voor onze privacy. Ethos (betrouwbaarheid) komt hier naar voren, omdat we vertrouwen moeten hebben in de bedrijven die onze data beheren, maar deze bedrijven lijken eerder winst dan publieke waarden te kiezen.

2. Gedecentraliseerde netwerken hebben ook problemen

Gedecentraliseerde netwerken, zoals Mastodon, proberen de macht te verspreiden door gebruikers meer controle te geven. Iedereen kan een eigen server opzetten, waardoor er minder centraal gezag is. Dit klinkt goed, maar ook dit systeem kent problemen.

Marleen Stikker legt in haar boek uit dat hoewel deze netwerken meer vrijheid bieden, er een gebrek is aan regulering. Hierdoor kunnen schadelijke berichten, zoals nepnieuws, zich sneller verspreiden. Zonder regels kan het lastig zijn om problemen op te lossen of mensen verantwoordelijk te houden. Dit is een goed voorbeeld van hoe gedecentraliseerde netwerken, hoewel ze vrijheid geven, ook niet neutraal zijn. Pathos (emotie) speelt hier een rol, omdat de verspreiding van schadelijke berichten grote gevolgen kan hebben voor de samenleving.

Tegenargument: Technologie is gewoon een hulpmiddel

Een vaak gehoord tegenargument is dat technologie op zichzelf neutraal is en dat de manier waarop mensen het gebruiken bepaalt of het goed of slecht is. Sociale netwerken zouden dus alleen een platform zijn, en het ligt aan de gebruikers of ontwikkelaars hoe ze deze platforms inzetten. Dit klinkt als een logisch punt, maar negeert het feit dat technologie wordt ontworpen met specifieke doelen in gedachten.

Bits of Freedom benadrukt dat zelfs een neutraal ogend algoritme vooroordelen kan bevatten, omdat de data die het gebruikt al niet neutraal is. Logos (logica) speelt hier een rol. Technologie kan niet zomaar gezien worden als een neutraal hulpmiddel, omdat het altijd wordt beïnvloed door de keuzes van de makers.

Social Cooling

Social Cooling betekent dat mensen hun gedrag veranderen omdat ze weten dat ze online in de gaten worden gehouden en beoordeeld. Veel websites, zoals Google en sociale media, verzamelen informatie over wat je doet. Ze maken een profiel van je, en dat bepaalt bijvoorbeeld welke advertenties of berichten je ziet.

Omdat mensen weten dat ze gevolgd worden, worden ze voorzichtiger. Ze plaatsen bijvoorbeeld geen sterke meningen meer op internet, omdat ze bang zijn dat dit hun reputatie kan schaden. Ook kunnen ze bepaalde dingen niet meer opzoeken, omdat ze niet willen dat bedrijven of overheden daar later naar kijken. Hierdoor passen mensen hun gedrag aan om problemen te voorkomen.

Stel je voor dat je op zoek bent naar een baan. Het bedrijf kan misschien jouw sociale media of zoekgeschiedenis bekijken om te zien wie je bent. Als je vaak je mening geeft over moeilijke onderwerpen, kan dat tegen je werken. Daarom kiezen veel mensen ervoor om minder uitgesproken te zijn en voorzichtig te doen. Dit noemen we Social Cooling. Het zorgt ervoor dat mensen minder vrij hun mening durven te geven en dat het gesprek op internet afkoelt.

Conclusie

Op basis van de argumenten kunnen we concluderen dat technologie, en vooral sociale netwerken, niet neutraal is. In gecentraliseerde netwerken sturen bedrijven hun gebruikers en bepalen ze wat er gebeurt met de data van gebruikers. In gedecentraliseerde netwerken ontbreekt vaak de controle, wat kan leiden tot juridische problemen. Het Public Stack-model laat zien hoe macht en controle zijn verdeeld in technologie, en Marleen Stikker benadrukt dat we manieren moeten vinden om het internet beter en eerlijker te maken. Om technologie echt nuttig en veilig te maken voor iedereen, moeten we werken aan systemen die meer rekening houden met ethische en juridische kwesties. Alleen dan kunnen we een evenwicht vinden tussen vrijheid en verantwoordelijkheid in de digitale wereld.

Feedback op het debat van vrijdag

Tijdens het debat op vrijdag kreeg ik de feedback dat ik ethos gebruikte door te beginnen met "Goedemiddag." Dit liet zien dat ik beleefd was en het publiek serieus nam. Ik probeerde mijn standpunt over de stelling "Technologie is niet neutraal" duidelijk te maken en mijn mening over te brengen.

Een tip die ik kreeg was dat ik de volgende keer meer naar het publiek moet kijken terwijl ik mijn argumenten uitleg. In plaats van te veel op mijn tegenstanders te focussen, zou ik het publiek meer moeten betrekken zodat ze zich beter aangesproken voelen en ik hen beter kan overtuigen.

Bronnen

Bits of Freedom: Voor jouw internetvrijheid. (n.d.). Bits of Freedom.

<https://www.bitsoffreedom.nl/>

Lepcha, M. (2024, August 23). *Decentralisatie*. Techopedia Nederlands.

<https://www.techopedia.com/nl/definitie/decentralisatie>

Stikker, M. (2019). Het internet is stuk (maar we kunnen het repareren). De Geus.

Schep, T. (n.d.). *Wat is Social Cooling?* <https://www.socialcooling.nl/>

Public stack. (n.d.). Towards Open, Democratic and Sustainable Digital Public Spaces.

<https://publicstack.net/>

jan.walraven@apache.be. (2023, December 20). Hoe Mastodon het open en sociale internet kan redden. <https://apache.be/2023/12/20/mastodon-open-internet-twitter-threads-activitypub>

Technologie is niet waarde-neutraal. (2019, November 14). Bij Nader Inzien.

<https://bijnaderinzien.com/2019/04/10/technologie-is-niet-waarde-neutraal/>

'*Technologie is niet neutraal.*' (2021, June 11). AG Connect.

<https://www.agconnect.nl/carriere/arbeidsmarkt/technologie-is-niet-neutraal>

Rubens, W., & Rubens, W. (2023, October 7). Over de verkeerde opvatting dat technologie neutraal is | WilfredRubens.com over leren en ICT. WilfredRubens.com Over Leren En ICT | Ontwikkelingen Op Het Gebied Van Technology Enhanced Learning En E-learning.

<https://www.te-learning.nl/blog/over-de-verkeerde-opvatting-dat-technologie-neutraal-is/>

That, S., & That, S. (2024, March 1). *The rhetorical triangle: ethos, pathos, logos*. Storyboard That.

<https://www.storyboardthat.com/articles/e/ethos-pathos-logos>

Instituut voor Publieke Waarden. (n.d.). IPW | Instituut voor Publieke Waarden. IPW.

<https://publiekewaarden.nl/>